

S. Sayısı : 198

Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata'nın, Bankalar Kanununun 14 ncü ve 17 nci maddelerinin Bina Yapımını Teşvik Kanununun uygulanmasını tahdit edip etmediğinin yorumlanmasına dair önergesi ve Geçici Komisyon raporu (4/149)

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

5228 sayılı Bina Yapımını Teşvik Kanununun bâzı hükümlerinin bir kısım vatandaşlar hakkında tatbikinde tereddüde düşüldüğü görülmektedir.

Bu itibarla yanlış anlayışlara meydan veren telâkkilerin giderilmesi maksadiyle bu kanunun muayyen şartları haiz her vatandaşa istisnasız tatbikini temin için aşağıdaki hususların arzını faydalı buluyorum.

Filhakika 1.VI.1936 tarihinde kabul olunan 2999 sayılı Bankalar Kanununun 14 ve 17 nci maddeleri, banka mensubini ve memurlarının kendi bankalarından kredi almalarını, teminat ve kefalet sağlamalarını yasaklamaktadır. Bu hüküm, bu gibi kimselerin mensup oldukları bankanın menabi ve itibarını kendi lehlerine istismar etmemeleri maksadiyle konulmuş ve bugüne kadar tatbik edilegelmiştir.

Diğer taraftan, 5228 sayılı Bina Yapımını Teşvik Kanunu tamamen başka bir gaye için çıkarılmıştır. Nitekim bu kanun ile : Memleketimizde çeşitli sebep ve âmillerle hayatî zaruret halinde kendini gösteren mesken bulranını önlemek, vatandaşların yaşama huzurunu sağlamak ve bu suretle yurdun imarına da hizmet etmek gibi maksatlar güdülmüştür.

Bu düşünce ile dir ki, mesken yapacak vatandaşlara bâzı imkânlar ve vergi muafiyetleri ile birlikte bilhassa kanunun 11 nei maddesiyle : Meskeni olmayan vatandaşlara mesken yaptırmak üzere ipotek karşılığında Türkiye Emlâk Kredi Bankasından uzun vâdeli ve ucuz faizli borç para verilebilmesi de temin edilmiştir.

Kanunun ruhu, maksadı ve ifadesi ile de açıkça görülmüyor ki, bu hüküm mutlak ve kanuni şartları haiz bütün vatandaşlara istisnasız olarak tatbik edilmek üzere vazedilmiştir. Bu suretle de 2999 sayılı Bankalar Kanununun 14 ve 17 nci maddeleriyle 5228 sayılı Kanunun 11 nei maddesinin hiçbir münasebeti olmadığı ve her iki kanun maddelerinin birbirinden tamamen başka maksatlarla vazolunduğu anlaşılmaktadır.

Buna rağmen, Bina Yapımını Teşvik Kanununun mutlak ve vatandaşlar arasında istisna gözetmiyen şümüllü, tatbikatta bir nevi tahdide tâbi tutulmakta ve bir kısım vatandaşların bu kanun hükümlerinden istifadelerinde tereddüt edilmektedir.

Halbuki bu mülâhazanın 5228 sayılı Kanunun ruh ve maksadına tamamen aykırı düştüğü ve meskensiz vatandaşların, birer yuva sahibi olmalarını istihdaf eden Bina Yapımını Teşvik Kanununun 11 nei maddesinden istifade etmenin esasen bir defaya munhasır olup tevali ve tekrür etmesinin de bahis mevzuu bulunmadığı ve bundan 13 yıl evvel çıkan Bankalar Kanununun tahdidatıyla bu mevzuun asla alâkası olamayacağı meydndadır

Bu itibarla, 2999 sayılı Kanunun 14 ve 17 nci maddelerinin 5228 sayılı Kanunun uygulanmasını tahdit edemeyeceğinin yorumlanmak suretiyle keyfiyetin aydınlatılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

Ankara Milletvekili
Hıfzı Oğuz Bekata

Adalet, Bayındırlık, Bütçe, İçişleri, Maliye ve Ticaret Komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu

T. B. M. M.
Geçici Komisyon
Esas No. 4/149
Krar No. 2

5. V. 1949

Yüksek Başkanlığa

2999 sayılı Bankalar Kanununun 14 ve 17 nei maddelerinin 5228 sayılı Bina Yapımını Teşvik Kanununun 11 nei maddesinin tatbikatını tahdit edip etmeyeceğinin yorumlanması hakkında Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata tarafından yapılan yorum teklifini görüşmek üzere kurulan Geçici Komisyonumuz mevzuu incelendi.

Filhakika 2999 sayılı Bankalar Kanununun 14 ve 17 nei maddeleriyle « Banka mensup ve memurlarının kendi bankalarından kredi almaları, teminat ve kefalet sağlamaları » banka menabi ve itibarını kendi leyhlerine istismar etmemeleri maksadiyle menedilmektedir.

5228 sayılı Bina yapımını Teşvik Kanunu ise: Memleketimizde çeşitli sebep ve zaruretlerle ve hayatî ehemmiyetiyle kendini gösteren mesken buhranını önlemek, vatandaşların huzurunu sağlamak ve bu suretle yurdun imarına hizmet etmek gibi bir gayeyi istihdaf etmektedir.

Her iki kanunun yukarıda belirtilen esaslarındaki sarahate ve kanun vazımın maksadına göre, Bina Yapımını Teşvik Kanunu vatandaşlar arasında istisna gözetilmeksizin her vatandaşın seyyanen birer mesken sahibi olabilmesini istihdaf etmiştir.

Aynı kanunun 11 nei maddesiyle esasen vatandaşın bu imkândan bir defaya mahsus olmak

üzere faydalanabileceği kabul edilmiştir.

On üç yıl önce çıkan Bankalar Kanununun tahdidatı ise :

Bina Yapımını Teşvik Kanununun 11 nei maddesiyle bir gûna alâkası olamayacağı düşünmek kanun yapıcısının ruh ve maksadına, tamamen uygun olacağı neticesine varılmıştır. Bu itibarla 2999 sayılı Kanunun 14 ve 17 nei maddelerinin, 5228 sayılı Kanunun 11 nei maddesiyle uygulanmasını takyit ve tahdit edemeyeceğine Komisyonumuzca oy birliğiyle karar verilmiştir.

Kamutayın Yüksek tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Samsun	Mardin	Diyarbakır
Y. Kalay	M. K. Boran	F. Kalfagil
Aydın	Balıkesir	Balıkesir
Dr. S. Akın	H. Şeremetli	F. Tiritioğlu
Eskişehir		Niğde
A. Potuoğlu		İ. R. Soyer
		İmzada bulunmadı
Ordu	Samsun	Trabzon
H. Yalman	M. A. Yörüker	A. R. Işıl
	Urfa	
	R. Soyer	